

Djelovodni broj: 62-12/01

Mjesto i datum: Nikšić, 08/06/2012

Broj stranica: 3

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

Predmet: SPU za DPP višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici

Poštovani/a,

Ekološki pokret „OZON“ je pokušao da dokument Strateška procjena uticaja na životnu sredinu (SPU) za Detaljni Prostorni Plan (DPP) višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici sagleda na suštinsku način, kako bi konkretnim sugestijama uticao na kvalitet javne rasprave, što će nadamo se kao tako biti i tumačeno.

Kako svaki zahvat u prirodi, pa i najmanji, prouzrokuje negativne posledice na ekosistem, smatramo od krucijalne važnosti da u Crnoj Gori strateška procjena uticaja na životnu sredinu konačno mora biti prihvaćena na način da ispunи svoju namjenu i suštinu, a ne da predstavlja nametnuta obavezu.

SPU pruža mogućnost da se u ranoj fazi razvojnih projekti sagledaju na suštinski način i u obzir uzmu svi relevantni parametri koji će na kraju i pokazati da li se i na koji način treba upuštati u određene projekte.

Znači, sem konkretnih i preciznih podataka, SPU svakako daje prostor da se ponudi i vizija razvoja i projektuju određeni pozitivni ali i negativni efekti na životnu sredinu, što bi trebalo da bude velika prednost i olakšanje onima koji donose odluke ali svakako i građanima koji imaju zakonsko pravo da učestvuju u donošenju odluka koje se tiču životne sredine.

Upravo zato da bi SPU ispunila namjenu javne rasprave imaju neprocjenjivu vrijednost jer pomažu obrađivačima da sa više strana sagledaju svoj rad i eventualno dobiju besplatne sugestije kako mogu unaprijediti dokument, nikako drugačije.

I zato i ovom prilikom napominjemo da se svi komentari, pa i oni laički, koji se tokom javne rasprave dostave, moraju prihvdati isključivo kao dobronamjerni.

Ipak smatramo da je prije javnog uvida i javnih rasprava potrebno dokument tehnički pripremiti i otkloniti neutemeljene i paušalne projekcije, kako se ne bi bespotrebno trošilo vrijeme oko nedokazivih tvrdnji i sugestija organizatorima javne rasprave je da ipak nađu prostora da se kvalitetno upoznaju sa materijalima koje šalju na komentare zainteresovanoj javnosti

Primjedbe vezane za pojedine tvrdnje i projekcije u SPU, poput pejzažnih vrijednosti vještačkih akumulacija i njihovoj turističkoj valoraziciji, koje se po pravilu kada je riječ o planovima za velike energetske projekte ponavljaju bez utemeljenja, nijesmo komentarisali jer smatramo da je na javnim raspravama koje su organizovane bilo dovoljno sugestija od strane zainteresovane javnosti i vjerujemo da će obrađivači to uzeti u obzir.

KOMENTARI:

Ekološki pokret „OZON“ je nakon uvida u Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu za Detaljni Prostorni Plan višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici došao do sledećih zaključaka:

- Mišljenja smo da je trebalo prvo usvojiti SPU za Strategiju razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine, kao dokument višeg reda, pa tek onda krenuti u javnu raspravu za ovaj energetski projekat, jer bi SPU za Strategiju razvoja energetike značajno olakšala posao i obrađivačima i zainteresovanoj javnosti.
- Obzirom da je područje sliva Komarnice sa 8 stepeni maksimalnog intenziteta očekivanih zemljotresa i vjerovatnosti pojave 63% za povratni period od 500 godina mišljenja smo da je zbog blizine akumulacije Pivsko jezero, odnosno kumulativnog efekta usled eventualne izgradnje novih akumulacija, neophodno detaljno obraditi seizmičke opasnosti i da je to neophodno uraditi u ovoj fazi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu.
- Smatramo da je potrebno uraditi istraživanja vezana za postojanje speleoloških objekata i obraditi njihov uticaj na projekat, što je od suštinskog značaja, zbog eventualnih gubitaka vode, što je bitno i sa ekonomskog i sa ekološkog aspekta.
- Potrebno je obraditi opasnost od prirodnih klizišta imajući u vidu da je to jedna od karakteristika područja koje tretira Strateška procjena uticaja na životnu sredinu.
- Obzirom da postoje podaci o biodiverzitetu područja koje tretira Strateška procjena uticaja na životnu sredinu, smatramo da je potrebno unaprijediti ovaj segment dokumenta, odnosno uticaj eventualne izgradnje brana i akumulacija na floru i faunu.
Kanjon Komarnice je EMERALD područje a dio koji je planiran za potapanje veoma je bogat biodiverzitetskim vrstama, što svakako treba obraditi na kvalitetan način.
- Mišljenja smo da bi Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za Detaljni prostorni plan višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici morala obraditi i uticaj na životnu sredinu izgradnje pratećih objekata kao što su dalekovod i pristupni putevi.
- Smatramo da je za ovako važne razvojne projekte neophodno obraditi i alternativna rješenja, jer „ne raditi ništa“ nije prihvatljivo imajući u vidu da svakako postoje alternative postojećem planu. Ovako se stiče utisak da ako se ponuđeni model ne pokaže kao održiv da sva priča oko pravilnog korišćenja hidropotencijala Komarnice završava, što nije tačno.
- Prekogranični uticaj potrebno je detaljnije analizirati uz navođenje konkretnih međunarodnih ugovora čiji smo potpisnici.
- U strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu potrebno je dati pregled o profilu i broju radnih mesta koja će biti otvorena eventualnom realizacijom plana, što je u skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

- Kanjon Nevido predstavlja i značajan izvor prihoda lokalnom stanovništvu, te pojedincima i grupama koje se bave kanjoningom, pa smatramo da bi trebalo i to uzeti u obzir u SPU.
- Dokument ima tehničkih grešaka, kao što su numeracija i dr, i mišljenja smo da je bilo potrebno prije procedure javne rasprave ukloniti te nedostatke, koje zainteresovanoj javnosti značajno otežava i bespotrebno troši vrijeme.

ZAKLJUČAK:

Ekološki pokret „OZON“ smatra da bi zbog svega navedenog Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu za Detaljni Prostorni Plan višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici treba vratiti obrađivačima na doradu.

S postovanjem,

DOSTAVLJENO:

Elektronskom poštom na
javna.rasprava@mrt.gov.me